

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za taje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst. upravitelstvo pa v pritličju. — Upravitelstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravitelstva telefon št. 85.

Volilni shod na Črnem vrhu.

Politično društvo „Jednakopravnost“, v Idriji priredilo minolo nedeljo dva volilna shoda, in sicer na Črnem vrhu in v Hotedršici, ki sta prav polvoljno uspela. Shod na Črnem vrhu se je vršil v dvorani gasilarne ob 11. uri in trajal do polu 2. ure popoldne. Udeležba je bila za Črni vrh naravnost ogromna, nad 300 volilcev se je udeležilo shoda, na polovico naprednih in neodvisnih kmetskih, druga polovica pa klerikalnih somišljenikov ter nekaj socialnih demokratov iz Idrije. Shod je otvoril in vodil notarski kandidat Fran Tavzes iz Idrije. Kot prvi govornik je očrtal tajnik J. Novak boj za enako volilno pravico, opozarjal na važnost sedanjih državnozbornih volitev, ki se vrše po novem volilnem zakonu na podlagi splošne in enake volilne pravice. Primerjal je prejšnji parlament privilegirancev in novo poslansko zbornico, ki bo sestajala iz poslancev izvoljenih po volji ljudstva. Končno je priporočal kandidaturu Iv. Grudna, posestnika na Jeličnem vrhu, ki je gotovo vreden popolnega zaupanja prebivalstva v tem volilnem okraju. Za njim je govoril kmet Fran Zagoda, posestnik iz Zadloga, kot somišljenik neodvisne kmetske stranke. S svojim izbornim govorom je žel mnogo odobravanja, a s svojo odkritosrečno besedo naletel večkrat na precejšen odpor pri navzočih klerikalcih. Posestnik vitez Kaj. Premerstein je ob kratkem, a z jednatimi besedami očrtal sedanjí bedni položaj slovenskega kmetskega ljudstva, ki mu je le v lastni samopomoči možna rešitev. V to pa je predvsem potreba, da ima kmetsko ljudstvo v državni zbornici poslance iz svoje srede, ki se bodo mogli vsekdar odločno in neustrašeno zavzeti za interese kmetskega stanu. In ravno sedaj je prilika, da kmetski stan pokaže svojo stanovsko zavest in voli neodvisne moče v poslansko zbor-

nico. Kot takega priporoča kandidata Grudna, ki ga pozna kot moža čistega značaja in vnetega za blagor slovenskega kmeta. Živio-klici na kandidata slede temu govoru, klerikalci pa ugovarjajo. Kandidat Ivan Gruden, burno pozdravljen, poudarja, da se hoče vedno krepko in odločno potezati za koristi tako kmetskega kakor delavskega ljudstva. Zlasti vidi potrebo, da bi cenejše oddajal gozdni erar prebivalstvu les v industrialne namene in da hoče delovati na to, da se Črnemu vrhu kolikor mogoče približa železniška proga. Vsekdar bo rad uvaževal potrebe ljudstva. Živio in dobro-klici slede kandidatovim besedam od naprednih in neodvisnih kmetskih volilcev. Klerikalci pa godrnjajo, ker se sramujejo dati duška za svojega kandidata — možiceljna na vrhovi, Gostinčarja. Besedo dobi župan svedec Stanovnik s Horjula, in sicer prične svojo farizejsko pridigo s „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, ki jo v tem tonu nadaljuje, a ne dolgo, ker prične hujskati z brezverci in se ga od napredne strani odločno pozivlje, naj pove, kdo je brezverec, kar spravi slamnatega kandidata v precejšnjo zadrego. Ko pripoveduje o angeljih, ki jih je Bog pahnil v peklo radi upornosti, se prično zborovalci na glas smejejo njegovim čenčam in mož sprevidi, da najbolje stori, da utihne in res je sklenil svoj hinavski govor. Za njim je govoril kaplan Pravhar, ki mu očitajo zborovalci laž, ko pravi, da je bilo na zaupnem shodu klerikalcev v „Unionu“ 4000 zaupnikov. Stanovniku in kaplanu sta odgovarjala J. Novak in Fran Zagoda. Prvi je primerno razkrinkal Stanovnikovo farizejstvo in brezprimerno njegovo hinavščino, ki je dokaz, kako ljudje si že upajo izrabljati verska čuvstva ljudstva v svoje umazane strankarske namene, dalje je navedel nekaj dokazov, kako in kdo postavlja klerikalne kandidate, ožigosal Slovensko ljudsko Stranko, ki na najgrši način slepari slovensko ljudstvo. Izpodbijal Stanovnikovo opravičevanje klerikalnih poslancev, ki se

niso hoteli zavzeti pri volilni reformi za obmejne Slovence, češ, da s tem spravljajo v nevarnost celo volilno reformo, a prav ti poslanci so grozili, da onemogočijo volilno preosnovo, če se sprejme kancelaragraf. Zagoda pa je prepričevalno povedal, kakšni prijatelji so kmetu klerikalci. Kaplan je na kratko odgovarjal, Stanovnik pa ni imel več poguma prodajati svojega farizejstva. O tem poštenjaku smo izvedeli take stvari, da treba precej predrznosti, da si upa ta mož delati zgago med zavednimi Notranjci. Še ni dolgo od tega, ko so mu njegovi občani pobili okna in hišo z blatom ometali, svoje katoliško prepričanje pa je ovekovečil z neko pravdo, o kateri hočemo še natančneje govoriti. Govoril je še socialni demokrat Štravs, ki je priporočal Kopačevo kandidaturu. Kmet Zagoda je odgovarjajoč na nekatera kaplanova izvajanja sklenil svoj govor „kdo je mož, bo volil Grudna, če pa ste barabe, bodete volili Gostinčarja“, kar je napravilo mnogo razburjenja med klerikalci, naprednjaki pa so z burnimi klici „tako je“ pritrdili. Predsednik Fr. Tavzes je obžaloval rabo izraza barabe radi dostojnosti zborovanja. Če Zagodove besede že niso bile dostojne (kakšnih izrazov in med temi tudi barabe, se je posluževal klerikalni ekselencia in spe dr. Šusteršič v deželni zbornici, je gotovo še v spominu slovenski javnosti), pa so bile umestne. Kdor pozna Gostinčarjevo preteklost in ga voli za poslanca, pač ne more biti posebno dostojen in pošten človek. K sklepu je izrazil kaplan Pravhar zahtevo, naj se glasuje o kandidaturah, a predsednik je to zahtevo prav energično zavrnil, češ, da mu nima kaplan ničesar zapovedovati in tega tudi ni potreba, ker je volitev tajna in bo ljudstvo že na dan volitve z glasovnicami govorilo za kandidate. Kaplan si je pač mislil, kmetje si v moji navzočnosti ne bodo upali glasovati za Grudna, čeprav so po svojem prepričanju zanj, in tedaj bom lahko poročal v klerikalne liste, da je

bila Grudnova kandidatura v Črnem vrhu odklonjena. Kaplanu se tedaj ni izpolnila goreča želja in duška svoji jezi je dal s tem, da je pozval navzoče somišljenike, naj zakličejo živio S. L. S. A tudi to se mu je slabo obneslo, urnebesni klici „živio Gruden“ in „živela neodvisna kmetska stranka“ so popolnoma zadušili glasove par klerikalnih zasleplencev. Črni vrh je govoril, govoril tako odločno, da se klerikalci opravičeno lahko boje za svojo tako trdno trdnjavo, v katero prej ali slej gotovo zasijejo žarki svobodne in napredne misli.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budapešta 24. aprila. Nadaljevala se je podrobna razprava o Apponyjevem novem šolskem zakonu Pri § 22, ki govori o disciplinarnem postopanju proti učiteljstvu, je predlagal posl. Jovan Manojlović, da se morajo pri disciplinarnih preiskavah zaslišati krajna šolska oblast in toženi učitelj. Za tako svobodo učiteljstva pa so glasovali le nemadžarski poslanci. Posl. dr. Gratz je predlagal, naj se sprejme v novi šol. zakon jamstvo, da se ne bo neprestano vznemirjalo učiteljstva z disciplinarnimi preiskavami zaradi malenkostnih prestopkov. — Zakon se je sprejel do § 24. — Ker so na poziv ministra Kossutha poslanci neodvisne stranke večinoma umaknili svoje izpreminjevalne predloge, bo šolski zakon sprejet po nekaterih sejah, nakar pridejo na vrsto investicije za državne železnice. Teh razprav se udeležijo tudi hrvatski poslanci, ki pridejo z raznimi jezikovnimi in državnopravnimi zahtevami. Zahtevali bodo na primer, naj se na hrvatski h progah ogrskih državnih železnic upelje izključno hrvaščina, tudi napisati morajo biti edino hrvatski. O teh hrvatskih zahtevah se v odločilnih madžarskih političnih krogih temeljito razpravlja.

Purifikacija na Ogrskem.

Budapešta 24. aprila. Odbor velike županije v Aradu je sklenil, obdačiti vse nemadžarske napise. Proti pangermanskemu in pan-rumunskemu gibanju se je ustanovilo obrambno društvo. K ustanovnemu shodu je poslala tudi vlada zastopnika, ki je povedal, da bo vlada podpirala društvo z denarjem.

Položaj v Macedoniji.

Sofija 24. aprila. „Dnevnik“ poroča, da se je bolgarska vlada pritožila v Belgradu, da se postopa nečloveško proti bolgarskim izseljencem. Po srbskih železnicah vozijo baje izseljence v odprtih, za svinje določenih vozovih, in šele v Zemunu pridejo v človeške vozeve. Bolgarskemu trgovskemu agentu v Belgradu, Krištovu, ki ima nadzorovati izseljevanje, zabranjuje srbska vlada uradovanje. Srbsko-macedonski odbor skuša izseljence iz Macedonije zadrževati ter jih prisiliti, da vstopijo v nove čete za Staro Srbijo. — Največ se selijo Bolgari iz Macedonije v Ameriko.

Bolezen turškega sultana.

Belgrad 24. aprila. Zadnje dneve so došle iz Carigrada vesti, da se je sultanova bolezen nevarno shujšala. Iz Pariza so poklicali specialista dr. Gilberta, ki je za notranje bolezni, posebno za bolezni na ledvicah in mehurju. Tudi profesor Behring je bil pri sultanu ter je baje konstatoval raka.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 24. aprila. Car je sprejel predsednika dume Golovina v polurni avdijenci. Golovin je predložil carju spomenico o dosedanjih razpravah v dumi. Car je izjavil, da veruje v delavnost dume in da o razpustu dume ne more biti niti govora. Car se je razgovarjal s predsednikom zelo ljubeznivo.

Za predsednika državnega sveta je imenovan bivši justični minister Akimov.

LISTEK.

Legenda.

Spisal L. B.

III.

Bilo je istega dne proti večeru. V farovškem salonu je bila zbrana cela vrsta tiste visokorodne gospode, ki ima odločevati v takih perečih slučajih, kjer se gre za svetost. Mize so se, kakor čisto naravno, kar šibile pod težo puhtečih skledic in butelj. In v resnici se pri buteljkah najlažje razpravljajo najbolj zamotane stvari!

Pogovor se je seveda sukal krog Katrine. Strežkinje, ki so vedele za kaj se gre, so se držale kolikor mogoče pobožno, in tako je imela vsa poedina nekam sveto lice.

„Ekstaza!“ povzame prvi škof, ki je predsedoval. Seveda so kimale vse glave in pritrdjevale tej modri izjavi. Govorilo se ni mnogo, ker ... Toda, to je postranska stvar.

„Očividno izvoljenka božja,“ spregovori škof iznova.

„S čim pa se bavi?“ vpraša župnik iz sosedne fare, o katerem se je

govorilo, da prime tudi sam večkrat za plug.

„I, kako neumno vprašanje!“ pravi domači župnik nevoljen. „Seveda ves dan moli. Večkrat se zapre v svojo stano in tu so jo videli čisto zamaknjeno. Bila je povsem izpremenjena: mrtvaško blede, ustne je imela suhe in trdno sklenjene in niti ganila se ni!“

„To so simptomi ekstaze,“ pravi učeni dekan iz okolice. „A casus je kritičen, prenatlagiti se ne smemo. Zato bomo še pač ostali nekaj dni tukaj.“

„Prav govorite, gospod dekan!“ ga pohvali škof in zamolklo mrmranje omizja je značilo, da je vse zadovoljno s tem ukrepom. Le domači župnik, gostitelj, se je držal, kot bi jedel kislo repo.

Toda tu se oglasi sloveč psihiater iz mesta, ki je doslej dosledno molčal.

„Ker se gre tukaj za tako resno stvar,“ pravi, „dovolite, da se odzovem tudi jaz. Audiatur et altera pars!“

„Le govorite!“ veli škof in v zadregi nekoliko pemežikne z očmi. Stori je to s mirom, če se mu je bilo

treba zagovarjati kot prvemu zastopniku cerkve v tem kraju.

„Sprva neko vprašanje,“ prične zdravnik, „je bolezen kot taka kaj nadnaravnega, svetega?“

„Ne.“

„Dobro. Če torej niti telesna niti duševna bolezen ni kriterij svetosti, ni Katrina nobena svetnica.“

„Oho, kako to? Zakaj?“ je vse križem kričalo po dvorani.

„Katrina boleha namreč za takozvano histerijo. To je bolezen, in sicer pretežno duševna bolezen, ki se loti le tistih deklic in žensk, ki so prenapetega, ekscentričnega značaja. Njihov duh ne deluje normalno, vidi in čuti več in drugače nego človek, ki ima živce normalno razvite.“

Mi pa, ki smo tako srečni, da so naša čutila zdrava, ne moremo pojmiti, kako deluje živčevje histeričnih žensk. A zaradi tega še nismo nikakor opravičeni pobegniti k nadnaravnemu! Če udari kdo koga po očeh, delujejo oči nekaj trenutkov abnormno — odtod tiste zvezde, katere vidimo, a to še vendar ni nadnaravno! Katoliška cerkev ima to razvado, da se povsod, kjer zapuste človeške moči naše razumevanje, oklene tretjega

sveta, čudeža itd. To je znak onemoglosti, slabosti in lene volje, iti dalje po potu raziskavanja.

Torej, da reasumiram: Katrina je histerična, a ne — svetnica!“

To je bilo mrmranje in ropotanje s stoli in kozarci! Mnogim se je sicer dozdevalo, kakor da je mož govoril resnico, toda — kaj poretče škof, če povedo svoje mnenje!

In nad poštenim psihiatom bi bil zagrmel oni slavni anatema, kot bi bili še v srednjem veku. In da še sploh živi, gre hvala edino le modernemu napredku!

Konec koncev pa je bil, da se je sklenilo poslati papežu v Rim vse akte in predlog po smrti proglasiti Katrino za svetnico. ...

IV.

Nekaj let pozneje. Oni kmet, ki smo ga spoznali kot tresnega poštenjaka, se je že nekaj mesecev grl pri nebeški peči. Zunaj je bila ravno zima, a v nebesih seveda tega niso čutili.

Nabasal si je bil baš svojo pipico, ko pristopi Bog oče k njemu, ga potrepilje po očetovsko po rami in ga vpraša:

„No, Štefan, kako se imaš kaj pri nas? Ti ugaja v nebesih?“

„Bo že, bo že,“ odvrne stavec, „samo dolgočasno je nekoliko. Jaz pač nisem navajen tako brez dela kje sedeti, misli pa zmerom iz spominov zajemati, tudi ne gre. Moji spomini so kmalu izčrpani.“

„I, pa meni na čast katero zapoj!“ pravi smehljaje se Bog oče.

Nekaj časa molči sivolasi poštenjak, potem pogleda Gospodu resno in odkritosrečno v oči in pravi:

„Mi zameriš ali ne, jaz ti hočem in moram resnico povedati: vse, kar traja predolgo, postane vsakdanje in suhoparno, izgubi dražest in privlačnost. Vsakomur mine s časom veselje do tega, in ni lepo, ostati zmerom pri starem, ampak lepo je, hrepeneti vedno in vedno naprej, po novem. Zato mi nebesa kot olij vsega stremjenja ne ugajajo posebno. Tudi to petje — je sicer lepo, da malo takega, ali celo večnost bi ga ne mogel poslušati. Me že sedaj ušesa bole.“

Na Boga je napravila ta odkritosrečnost očividno velik vtisk. „Prav tako,“ veli starou, „ti si mož sroa in

Odesa 24. aprila. V Sebastopolju je udrlo 12 oboroženih roparjev v kurzno pisarno ter so odnesli kreditnih papirjev za 100.000 rubljev in v gotovini 40.000 rubljev.

Varšava 24. aprila. V Lublinu se je policajem skril ropar Lis v neko kovačnico, od tam streljal ter ubil enega policajca. Policija je dala pripeljati topove, s katerimi so streljali na kovačnico ter jo razrušili. Ropar je bil pri tem ubit.

Dunaj 24. aprila. „N. W. Abendblatt“ poroča iz Petrograda: „Nastopila je popolna izprememba v političnem kurzu. Konzervativni ministri izstopijo. Stolypin sestavi liberalno ministrstvo s kadeti.“

Nemški državni zbor.

Berlin 24. aprila. Zbornica razpravlja o vojnem proračunu. Posl. Bebel je predlagal, naj se vojakom zviša dnevna plača za 10 feninogov, podčastnikom pa mesečno za 8 mark. To zvišanje bi znašalo na leto 27 milijonov mark, ki naj se prihrani s tem, da se vojaška služba skrajša. Njegova stranka pa je tudi pri volji, dovoliti ta znesek na podlagi državnega dohodninskega davka. — Za predlog se je izrekla tudi svobodnomislenska ljudska stranka. Vojni minister p. l. Einem je pač obljubil, da se zvišajo plače vojaškim uradnikom, o zboljšanju vojaških plač pa niti črnil ni.

Buri v angleški armadi.

London 24. aprila. Angleška kolonijalna konferenca se posvetuje o tem, da se sestavi burski bataljoni na konjih za službo v Transvalu in Južni Afriki. Botha je izjavil, da mu je več sto Burov že priseglo zvestobo Angliji.

Socialna uprašnja.

V dosedanjih svojih izjavah smo na kratko očrtali sociologijo in razvoj modernega socializma kot politično in združno organizacijo; odslej bomo na kratko govorili o raznih socialnih vprašanjih, ki so baš aktualna; pri tem bomo posebej pozornost namenili tistim, ki so jih osnovale ali pripravile države, občine, država ali druge korporacije, ki so v zvezi s socialnim vprašanjem in pri katerih so udeleženi tako delodajalci, kakor delojemalci.

Med zakonskimi načrti, o katerih bo imel najprvo razpravljati novo izvoljeni parlament, je najvažnejša zakonska osnova, tičoč se invaliditete in starostne preskrbe za delavce in za druge poklice, ki so gospodarsko delavskemu najbolj sorodni. Dasi so v tem oziru na razpolago že dolgoletne izkušnje enakih institucij na Nemškem, vendar se mora v avstrijskem zakonu ozirati na posebne uredbe, navade in nagnjenje našega prebivalstva, predvsem je pa treba vpoštevati naše gmotne in gospodarske razmere, ako se hoče, da bo zakon izpolnil svoj namen napram splošnosti.

Vzrok, da se tak zakon še ni uveljavil na Avstrijskem, kjer smo navajeni, da posnemamo vse take uredbe v Nemčiji, je pripisovati manj žalostnim razmeram, ki so vladale v

zadnjem desetletju v parlamentu, kakor okolnosti, da zahteva takšna preskrba delavcev izdatne gmočre podpore državne uprave, dodim morajo nositi stroške obeh, doslej na Avstrijskem uvedenih delavskih zavarovanj (zavarovanj proti boleznim in nezgodam) zgolj delavci in delodajalci, zlasti ker tu ne pridejo v poštev države, samo zadevajoči stroški nadzorstva, ki ga zahteva vobče zakon v zaščito delavcev.

Posamne dežele so, mislele, da bodo lahko izvedle starostno preskrbo s pospeševanjem individualne iniciative, takorekoč s premiranjem samozavarovanja. Določili so gotov najvišji znesek, ki se ima razdeliti vsako leto med one, ki so si preskrbeli pokojnino pri kaki pomožni blagajni ali pa so podpirali take blagajne z obrestnimi garancijami ali z zboljšanjem vsakokratne aktivirane rente. Ta sistem je uveljavljen v Belgiji, na Francoskem in v Italiji.

Uspehi nepriljenega lastnemu smislu za preskrbo prepuščenega zavarovanja niso nikjer zadovoljivi, število članov pri takšnih pokojninskih društvih ako se tudi vstejejo velike, zlasti na Nemškem in Avstrijskem navadno tvorniške blagajne, je v razmerju z milijoni delavcev, ki pridejo v poštev, prav tako nezadostno, kakor so rente, ki se izplačujejo.

Ves trud, vzbuditi in oživiti iniciativo delavcev, se razbije deloma na slabih zaslužitvah, deloma pa na malomarnosti in brezbriznosti. Apatija se edino lahko premaga s silo. Toda, s silo samo še ni pomagano, ker delavec, čigar meza je že itak prikrajšana vsled prispevka za bolniško blagajno, ni v položaju, da bi od svoje pičle plače plačeval potrebne prispevke za invalidsko in starostno preskrbo.

Zavarovanje proti nezgodam je izključno naloženo delodajalcem, ker se nezgoda smatra za posledico obrata, za čegar varnost je treba skrbeti podjetniku. Ali se naj skrb za starost in invalidnost nalaga zgolj delodajalcu? Z enostranskega, delavskega interesnega stališča se mora to vprašanje potrditi. Ne vpoštevajo se pa to, da se podjetniki že sedaj pritožujejo radi občutnega bremena, ki ga jim nalagajo davke za razne že uvedene preskrbovalne institucije, in da rodi pritisk protipriltisk, ki bi se lahko čutil v mezdah. Vsekakor se gre pri tem za gmotno vprašanje, za visokost prispevka. Prispevek pa je zopet odvisen od rente, ki bi se naj izplačevala.

Račun, ki se da sestaviti na temelju izkušenj v zavarovalni stroki, dokazuje, da bi se pokojnina, ki bi odgovarjala takozvanemu eksistenčnemu minimumu, lahko dosegla samo s prispevki, kakršni bi ne mogla plačevati večina podjetnikov; celo pod eksistenčni minimum nastavljen pokojnine bi povprečno ne mogel plačevati delodajalec sam.

Preizkušnja materialnih predpogojev vodi do spoznanja, da niti delavec niti delodajalec sam za se ne zmoreta prispevka za delavsko pokojnino. Vpoštevaje etični moment torej kaže zopet na pot, ki se je uvaževala pri bolniškem zavarovanju, — na skupno sodelovanje obeh. Delavec si naj bo v svesti, da ni pokojnina nobena darilo, marveč produkt lastnega dela, stvar, ki jo je sam osnoval in do katere ima pravico. Delodajalec vporablja delavca, ki ga je zavaroval, za se in naj smatra preskrbovalni prispevek kot kvoto za obrabo živega mehanizma prav tako, kakor daje v

račun gotovo amortizacijsko kvoto za strovo orodje.

Svobodna selitev in menjavanje delavcev ni nobena zapreka in noben ugovor, ker delodajalec vendar pripeva samo tako dolgo, dokler je delavec pri njem zaposlen, in niso samo tisto vsoto, ki odgovarja delu.

Delodajalec, ki kaže posebno skrb za delavce, vzbuja v teh večji interes za propit podjetja in vstvarja v njih čustvo interesne skupnosti.

Mnogostevilni varski in osiri, etični, politični in gospodarski, vstvarjajo potrebo, da bi bila država v tej zvezi tretja.

O potrebi dejanskega sodelovanja države v tem vprašanju bomo razpravljali prihodnjič.

Konec streljanja proti toči.

Ogromna je škoda, ki jo prepo-gostoma napravi neusmiljena toča vinogradnikom, poljedelcem in vrtnarjem. To je napotilo pred 10 leti župana Stigerja v Slovenji Bistrici na Stajerskem, da je na novo poskusil s streljanjem zoper grozeče oblake v pravem trenutku vplivati tako, da bi se v njih toča ne naredila, in da bi vodene kaplje, ne da bi zmrzile, padle kot blagodejen dež na zemljo.

Že v prejšnjih stoletjih so gospodarji skušali s streljanjem odvrti škodo od svojih posestev, toda oblasti so slednjič brezuspešno streljanje prepovedale. Župan Stiger je pa ure-dil 1. 1897. streljanje na novo in po premišljenem načrtu s posebnimi topi. In glej! Zdelo se je, da se dobre nade uresničujejo, da je obramba uspešna in da bo možno obvarovati kmetovalca neizmerne gornje, ki se tako pogostoma neusmiljeno usuje iz oblakov na trdopolno delo njegovih rok. Po prvih na videz ugodnih slučajih se je hitro razširilo streljanje zoper točo po Stajerskem, Kranjskem in Primorskem, in dalje po Italiji in Franciji. Navidezni uspehi so krepko pobudili vse nade. Deželne in državne vlade so začele prispevati s sredstvi, da olajšajo revnejšim občanom obrambo zoper hudournne oblake. Nade so se povzele do kipečega navdušenja za zmagovito borbo zoper sovražno prirodno silo. Gospodarji so se začeli shajati v deželna in celo mednarodna zborovanja, da so se posvetovali o nadaljnjem skupnem postopanju, poročali o uspehih ter iz-govarjali neuspehe, ki so se vmes vendar le tudi pokazovali.

Želeli pa so se zglaševati tudi učenjaki, ki poznajo prirodo ter njene ogromne sile, in glasno so izrekli, da dvomijo o uspehih streljanja. Kako morejo malenkostni strelji iz razre-senih topičev ustaviti to, kar se pri-pravlja v obsežnih temnih oblakih, ki plavajo tisoč in tisoč metrov visoko nad zemljo in so po mnogo sto me-trov debeli? Streljanje je malenkostno sredstvo zoper orjaško prirodno silo, in zatorej ne more roditi tistega ve-likega uspeha, ki se kaže na videz — tako so veščaki ugovarjali in svarili. Zavedali so se obenem, da popolnoma veljavne sodbe o stvari vendar ne morejo izreči.

Ker se je začelo streljanje zoper točo v Avstriji, zatorej je sklicalo naše poljedelsko ministrstvo 1. 1902. mednarodni shod v Gradec. Ondi naj bi zborujoči veščaki in interesi — torej obe stranki — skupaj strogo in temeljito, brez predsodkov in zgolj stvarno razmotrivali o vprašanju, ali so uspehi streljanja resnični ali le na-videzni in kaj naj se stori nadalje.

In glej čuda! Zborovalci so po resnem preudarku po večini izjavili,

da se o resničnem uspehu o streljanju proti toči ne more govoriti in je treba temveč celo priznati, da stre-ljanje najbrž sploh ni sredstvo, da bi se od njega mogel pričakovati kakikoli uspeh. Svetovalci so obenem, da se naj vršijo nadaljnji poskusi s pravilnim, natančno nadziranim in pod znanstvenim vodstvom stoječim streljanjem. Avstrijska vlada je pri-redila tako poskuševališče na Spod-njem Stajerskem, italijanska pa v Go-renji Italiji.

Poskusi so se vršili, pa že leta 1904. je bilo na Stajerskem jasno, da streljanje zoper točo, žal, nič ne po-maga. Avstrijska vlada je spoznala, da je nadaljevanje poskusov docela brezuspešno in jih je opustila.

V Italiji so poskušali na dosti večjem prostoru, rabili so najboljše topiče s 4 m visokimi nastavki, s streljanjem niso kar nič štedili, in to-piče so porazstavili še enkrat tako na gosto, kakor so zahtevali zago-vorniki streljanja. Tudi vsipričo teh okoliščin je bilo že 1. 1904. dognano, da streljanje ne donaha nobene ko-risti in vlada je nadaljevanje ustavila. Tačas je bilo tudi že prejšnje nav-dušenje kmetovalcev in vinogradni-kov upadlo in streljanje je začelo pe-sati ter ginevati po Italiji ravnotako kakor na Slovenskem.

Na Francoskem so poskušali na-dalje. Tam so začeli rabiti rakete, ki so se razpočile v višini 900—1200 metrov. Čeprav ni bilo pravega uspeha, so v Italiji vendar še enkrat posku-sili, da bi zadnjikrat vzpodbudili nade, kolikor jih je še bilo. Spuščali so 1. 1906. take rakete in pa 8 kg težke bombe, ki so jih iz topa izstrelili 800 metrov na visoko in še višje. Stre-ljanje pa tudi s takimi velikanskimi sredstvi ni čisto nič vplivalo na to-čonosne oblake. Profesor Blaserna z vseučilišča v Rimu, ki je imel vr-hovno vodstvo poskusov, je po teh neuspehih vladi s polnim prepriča-njem predlagal, da je brez smisla po-skuse še nadaljevati.

Po vseh teh večletnih, strogo nadziranih in s obsežnimi sredstvi izvršenih poskusi se sme reči, da je vprašanje za vsakega treznogo misle-čega človeka rešeno.

S potrjeni nadami moramo žalostno priznati, da ne pomagajo ne topiči, ne rakete, ne bombe in da je torej konec s tolikim upanjem zapo-četega streljanja proti toči. F. S.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. aprila.

— „Graščak“ dr. Šusteršič silno ponižno in klavčno odgovarja na naše kategorično vprašanje, s čigavim denarjem je kupil in plačal graščini Boštanj in Bistrica, ki sta pre-pisani na njegovo ime ter sta stali nad en milijon. Izgovarja se, da ti graščini sploh nista njegova last, temveč nekega „konsorcija“, čigar član je tudi on in da sta se le iz praktičnih vzrokov (aha!) prepisali na njegovo ime. Da je pumpala ves denar „Ljudska posojilnica“ svojemu predsedniku dr. Šusteršiču na ljubo brez vsakega zavarovanja, tega se pa ne upa taji. — Posta-vimo se na stališče krščanskega usmi-ljenja in recimo, da govori „graščak“ dr. Šusteršič sedaj, ko smo ga izva-bili iz njegovih graščin, resnico, kar seveda še nikakor ni dokazano! Pa recimo, da bi bilo — kaj izhaja

potem iz Šusteršičevega pojasnila 1.) Da je dr. Šusteršič sleparil in slepari še vso javnost, izdavi se kot lastnik dveh neobremenjenih graščin v vrednosti nad milijon kron; 2.) da je zlorabil in še danes zlorablja kot predsednik „Ljudske posojilnice“ temu zavodu zaupani de-nar za svoje privatne špekulacije, ne da bi „izposojeni“ denar dal zavarova-ti, kakor to zahtevajo pravila tega zavoda. In to nam tudi zadošča — v pojasnilo, zakaj se ni upal nastopiti ta poštnjak kot državnozbornski kan-didat v tisti Ljubljani, ki mora po njegovih novih sanjah 14. maja tre-petati pod njegovimi nogami. Zares, kogar bogovi mislijo uničiti, tega prej oslepijo! Tak človek se je drznil očitati uradništvu, izpolnjevalcemu za siromašno plačo težavne dolžnosti, da — žre in žre! In sedaj vabi to isto uradništvo v svoj tabor! Če to ni vrhunec nesramnosti, potem smo res pri kraju s svojo logiko... In mestno gospodarstvo, od čigar skupne vestnosti je zavisen blagor trgov-skega, obrtnega in delavskega stanu, si hoče prisvojiti človek, ki igra zgolj v interesu lastnega žepa va-ban-que z milijonom zaupanega mu ljud-skega denarja! — Ne, tako daleč še nismo, to bosta občutevala talmi-graščak dr. Šusteršič in njegov slepi hlapec Ivan Kregar dne 14. maja v kosteh in obistih. — „Slovenec“ vi-deva sicer v označenem postopanju predsednika „Ljudske posojilnice“ in S. L. S. le „juridično spretnost“. Nam tudi prav — kaj več od današnje farske morale na Kranjskem tudi nismo pričakovali! Upamo pa, da tako zaslepljen niti zadnji rovtarski mežnar ni, da bi ne videl sleparije tam — kjer je preočitna. Rekri-minacij se ne bojimo. Res je, da tudi naprednjaki kupujejo in prodajajo po-sestva, toda oni varno osigurajo vsak vinar izposojenega denarja in ne sleparijo javnosti z napačnimi vpisi v zemljiški knjigi, ker ne rabijo pavo-vega perja, liki „parlamentarec“ Šu-steršič. Zategadelj priporočamo tudi somišljenikom na deželi, da stavijo na slehernem shodu, kjer bi se še drznil nastopiti „graščak“ dr. Šusteršič, nanj eno edino skupno vprašanje: S čigavim nezavarovanim denar-jem kupuješ graščine? Či-gav bo dobiček, čigava iz-guba? Čemu rabiš na Dunaju pa-vovo perje „graščaka“?

— Socialni demokratje spet potegnjeni. Ljubljanske socialne de-mokrate je včeraj neki hudomušnež zopet prav krepko potegnil. Povedal jim je na uho, da bo v Steinerjevi gostilni na Opekarski cesti napreden shod. Ob „določeni“ uri so bili pri Steinerju zasedeni vsi prostori od so-cijalnih demokratov. Ker pa župana Hribarja, katerega so rdečkari tako hrepeneče čakali, le ni bilo od ni-koder, dasi navadno točno prihaja, začeli so povpraševati potegnjeni pivci gostilničarja, če ni pri njem na-

Dalje v prilogi.

resnice, boljši od mnogo podrepni-kov! Kar se pa tvojeja mnenja o nebesih tiče, ti moram priznati, da imaš prav. Že dolgo delam na preo-snovi nebeškega kraljestva. Tudi novodobno mišljenje se mora upošte-vati.“

Dolgo sta se pogovarjala o tem, kako bi se dal hišni red v nebesih preustrojiti, in Štefan je bil marsi-katero pametno zinil — ko se odpro nebeška vrata in vstopi Katrina.

„To je tisto dekle, ki se je toli-kokrat zamaknilo v tvoje veličanstvo,“ jo predstavi Peter in skrbno zapre duri, kajti zunaj je bila zima.

„Aha, saj res,“ s temi besedami se obrne Bog oče do Katrine. „Ko-liko si stara?“

„Triindvajset let,“ prizveni od njenih ust in že je ležala na tleh.

„Vstani! Torej si še mlada! Si kaj sanjala o bodočnosti? Si delala kaj naklepe?“

„Nič.“

„Tako, tako! Zakaj pa ne? Čemu pa sem ustvaril mladost? Čemu sem dal sanje mladini, upe, želje, naklepe za bodočnost? Zato, da se pomečejo v kožo v mnenju, da se stori meni s tem kaka usluga? Mladost je mladost,

greh je, zoperstavljanje se njenemu vrvenju, njenemu genialnemu ognju!“

Mar mislite, da si zaslužite ta moja nebesa s tem, da zametujete mladostna nebesa na zemlji? Kdor z malim zadovoljen ni, velikega vreden ni! O neumno človeštvo, ki iščeš v ekstremih svoj blagor!“

„Gospod, kaj sem grešila s tem, da sem te ljubila do blaznosti?“ Obup je donel iz teh besed. Uboga, zape-ljana Katrina!

„S čim si me ljubila? Mar ne s tem, da nisi delala ničesar, da si se postila, bičala, da si pačila svoje mlado telo, ustvarjeno po moji po-stavi? Torej tako daleč je že prišlo zaslepljeno človeštvo, da misli mojstra častiti s tem, da mu razbije ali spači umotvor, kateremu je vlil svoj kri? Treba bo poslati zopet kakaga geni-alnega reformatorja na svet!“

„Gospod, če sem grešila, sem grešila nevede in v najboljšem na-menu! Ne zavri me nesrečnice, ka-tere krivda je le to, da sem živela med snorilim človeštvom!“

„Ti ostaneš pri meni,“ rassodi Bog oče, „a kurila boš peč, medtem ko se bo delavni, pošten Štefan ra-doval s menoj“...

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XLIV.

Odkada su Mletci sagradjeni Nije lipša vojska sakupljena, Što je vojska dužda mletačkoga, Vrime rata Cipra nesričnoga: Dvi stotine tanenih galija, Dvajest in pet velikih džemija, Šest od boja silnih galijica. Pred njima su sivi sokolovi, Od latinske zemlje vitezovi: Od Mletaka bane Veniere, Od Genue Dorija Andrija; A od Španje Ivane generale, I od Rima Kolona principe; Od lijepe zemlje Sicilije Sviti bane, Kardon generale. Kapetani, vlastela mletačka, Kavalirni, gospoda malteška, Od velika roda i plemena, Sve to trče, da Turčina siče.

Hrv. narodna.

V dnevih najvećjih bojov na Cipru je v Benetkah umrl po dolgem bolehanju dož Peter Loredan. Obka-loval je to en sam mož in sicer vojni minister Zeno, ki je za vladanja Petra Loredana imel vsu oblast v rokah. Ne srečna vojna na Cipru je pripra-vila Zena polagoma ob vse zaupanje

pri merodajnih nobilih beneških, in ko so volili novega doža, so pogla-vitno gledali na to, da izbero moža, ki ne bo slepo orodje v rokah Ze-novih.

Novi „principe della serenissima republica“, Luigi Mocenigo, je sicer pustil Zena na svojem mestu, kajti Zeno je bil najsposobnejši organi-zator in diplomat, kar jih je tedaj imela beneška republika, toda odlo-čilnega vpliva kakor poprej ni zdaj Zeno nič več imel.

To se je pokazalo pri velikem in odločilnem vprašanju, kaj naj repu-blika stori proti Turkom. Zeno je zastopal mnenje, da naj republika zbere kar mogoče največ ladij in ob enem kar mogoče največ vojaštva in naj potem poskusi zavzeti zopet Ci-per. Nasprotno pa je dož Mocenigo zastopal mnenje, da mora republika čim prej premagati turško brodogve, češ, potem še kako ukrene, da si zo-pet pridobi Ciper. Zeno je sodil, da se to ne posreči, ker „lastna beneška mornarica ne bo zadostovala, na zavesnike pa se ni sanesti. Mocenigo je temu nasproti trdil, da se zavez-niki ne bodo izneverili republiki, če se doseže le ena velika zmaga nad

turškim brodogjem. Zeno je svaril republiko, češ, ako ostane Ciper v turških rokah, ne bo vojnam prej konca, dokler Turki ne bodo vzeli Benečanom vseh kolonij, Mocenigo pa se je temu posmehalo.

Obveljalo je seveda mnenje doža Moceniga, tekot sto let pa se je iz-kazalo, da je imel Zeno prav, zakaj uresničilo se je vse do pičice, kar je prerokoval.

Zgradba novih ladij je hitro na-predovala. Republiku se je po Zenovi spretnosti posrečilo, skleniti zvezo s papežem, s Španijo, s Sicilijo, z re-publiko Genovo in z Maltezi. Beneška republika je imela zdaj na raz-polanjanje velikansko brodogve in vsa Venecija je zdaj vriskala veselja, trdno prepričana, da bo ta mogočna mornarica izanesljivo uničila turško brodogve, toliko bolj ker so bili za-povedniki te mornarice najslavnejši admirali tiste dobe: Sebastijan Ve-nier, poznejši dož, Andrej Doria in don Juan d' Austria.

Po zavzetju Famaguste je turško brodogve takoj krenilo proti severu. Združilo se je s popolnoma novim brodogjem, ki je prišlo iz Carigrada. Zdaj je šlo to brodogve 250 ladij,

povedan shod. Začuden jih je gledal ta in zanikal njih vprašanje. Seveda je bilo socijalne demokrate stram, da so se tako vsedli in drug za drugim so se izmuzali skozi vrata. — Postopanje socijalnih demokratov v Ljubljani je nekam čudno in ni prav nič drugega kot sam terorizem. Gospodje naj si pa zapomnijo, da s takim postopanjem ne bodo prišli daleč. Na vsak način hočejo zanetiti sovraštvo med naprednjaki in seboj. Zborovanja v Ljubljani sme prirajati vsaka stranka zase in je druga stranka, pa naj bodo to tudi socijalni demokrati, nima pri tem prav nič ovirati. Kadar bodo napovedani shodi naprednjakov, se bodo vršili od teh samih, če pa bodo socijalni demokrati ali pa klerikalci skušali onemogočiti jih, jim pa povemo, da so na razpolago taka sredstva, da bo socijaliste takoj minulo vse veselje uganjati svoje volilne manevre, če bodo naprednjaki uveljavili ta sredstva. Mislimo, da se razumemo!

Dr. Hočevarjev shod v Škocjanu pri Mokronogu. Za nedeljo dne 21. t. m. je bil baje ssmo v cerkvi napovedan volilni shod dr. Hočevarja. Takoj po deseti maši se je zbrala velika množica kmetov, seveda tudi otrok in žensk. Bilo je kakih 300 kmetov, a med temi gotovo tri dele zavednih. Ko je hotel dr. Hočevar govoriti, ga je nekdo iz množice opozoril, da je treba voliti predsednika. Nato predlaga dr. Hočevar župnika P. Bohinjca za predsednika, učitelja Štrukelja iz Bučke za podpredsednika in enega kaplana za zapisničarja. Nato predlaga nekdo iz množice predsednikom shoda učitelja Blagajneto. S tem pa župnik ni bil zadovoljen in je kar prišel, da bi zborovali. Zavedni kmetje pa so zahtevali z vsa odločnostjo glasovanja in moralo se jim je ugoditi. Pri glasovanju je dobil učitelj Blagajneto gotovo šestkrat toliko glasov kakor župnik. Velika jeza. Župnik: Mi imamo večino. Blagajneto je dobil samo 38 glasov. Velik krik in ugovori. Kmetje: Lažete! Nas je tu do tristo zavednih kmetov! Živio naš predsednik Blagajneto! Dr. Hočevar in župnik grozita s kaznimi. Nekdo iz množice: Postave so za vse enake. Bodite pravični. Vi nimate niti 30 volilcev. Brez predsednika ne bomo zborovali. Učitelj Blagajneto se prikaže na odru. Blagajneto: Naj se pusti veljati ljudska volja. Župnik: Mar mislite, da imate res večino. Blagajneto: Prosim, kar pogledajte dol po ljudstvu. Župnik: Kakšne namene pa imate? Blagajneto: Zasiurati si hočemo besedo. Dr. Hočevar: Sprejmite podpredsedništvo! Blagajneto: Hvala lepa. Se klanjam. Kmetje vpijejo: Farovž nas ne bo komandiral. Župnik: Može krščanski, ali imate res rajši, da bo za predsednika učitelj Blagajneto, učitelj Blagajneto iz Hrvaškega broda ali vaš župnik, župnik Škocjanski? Silno vpijejo. Kmetje: Živio Blagajneto, proč s takim predsednikom, proč s farji, ti ne bodo komandirali. Župnik: Učitelj Blagajneto naj bo reditelj. Kmetje: Kaj? Učitelj ne bo za policaj! Tu ne rabimo policajev. Prepadenost med klerikalci. Župnik: Može krščan-

ki sta jim zapovedovala admirala Ulazuli in Piali.

Z brodovjem Piali-paše je hitela od Cipra ozka, lahka jadrenica, na kateri so se vozili sami srečni ljudje, vojvodinja Asunta in plemič Kržan, Tomo in Mara, zapovedoval pa je ladji kapetan Desantič.

Brodovje se je v velikem ovinku ognilo beneški republiki pripadajočega otoka Krete in se obrnilo proti severu, kajti namenjeno je bilo, iti beneški mornarici nasproti v Adrijansko morje. Tedaj pa je Desantičeva jadrenica krenila iz vrste turških ladij in zapeljala na desno proti otoku Antikytera, domovini vojvodinje Asunte. Močno so zagrmeli njeni topovi v slovo in z admiralske ladje je zagrmel odgovor.

Težko mi je pri srcu, je rekla vojvodinja Asunta, ko je turška admiralska ladja izginila v daljavi. Spominjam se tistega dne, ko sem oblečena kot oiganka bila pripeljana

ski, pojdite za nami na župnijsko dvorišče, bomo pa tam zborovali. Štab gre in za njim kakih 50 oseb, a kamaj polovico volilcev. Kaplan in Šmarjete je pripeljal namreč kakih 20 mlečnosobov. Velikanska množica je ostala na zborovališču, da se jasno konstatira večina. Takrat naj bi pogledal župnik ali pa dr. Hočevar. Ostali so vsi kmetje domači in tuji. Za njimi so šli taki, ki bodo volili čez šest let in kakih 20—30 pravih volilcev. Tako sijajno še ni pri nas pokazal kmet, da ima voljo se otresti terorizma S. L. S. Seveda je potem šlo vse polno naših na dvorišče poslušati milodone obljube. Zelo imenitno se je izkazal učitelj Štrukel, a ga baje še na kosilo niso vabili. „Kdor ponizuje se sam, podlaga je —“.

I. P.

Žitnik v Vipavi. Piše se nam: V nedeljo dne 21. t. m. je bil na dvorišču g. župana Josipa Petroviča Žitnikov volilni shod, ki se ga je udeležilo okrog 150 volilcev, med temi 15 duhovnih posod, 15 mežnarjev, kaki 30 cerkvenih ključarjev, okrog 70 drugih klerikalnih podreptnikov in krog 20 pristašev neodvisne kmetijske stranke. Nadalje so pa bile častno zastopane tudi Marijine device, tretjerednice in otroci. Navdušenja na shodu ni bilo nič. Žitnik je, kakor povsod, sramotil in obrekoval svoje politične nasprotnike, zraven pa tudi lagal o shodu na Planini; govoril je tudi o prilikah, ki pa niso imele ne nog ne glave. — Lavrenčič z Vrhpolja je slavil Žitnika kot kmeta, češ, da je za časa počitnic kot študent veliko gnoja speljal, povedal je tudi, da ni Žitnik kot poslanec do sedaj še ničesar storil za svoje volilce, a če za drugo ni, pa zna saj okrog ministrov na Dunaju „kljuke pritiskati“ veliko bolje, kakor njegov protikandidat. Žitnik se nam je zdel nekako potr in nič prav razpoložen, kakor oni, ki se pripravljajo na boj, a že vnaprej ve, da bo padel!

Korošec ali Žurman? Kakor znano, kandidira v rogaško-šmarjsko-kozjanskem okraju narodna stranka proti dr. Korošču odličnega kmeta Vinka Žurmana od Sv. Križa pri Slatini. Dr. Korošec napada v svojem „Slov. Gospodarju“ svojega protikandidata na ostuden način ter ga slika za popolnoma nesposobnega. Toda V. Žurman ima pismo, ki mu ga je pisal isti dr. Korošec pred par tedni, ko še ni vedel, da mu nastopi za protikandidata. V tem pismu pravi dr. Korošec Žurmanu: „Obračam se do Vas, ker poznam Vašo spretnost, prosim Vas, da to veliko zmoglost porabite sedaj blagovoljno v prid moje kandidature. — Vesele praznike Vam želi udani dr. Korošec.“ — Ali si je mogoče misliti večje farške hinavščine! S tem se pač dr. Korošec najbolj sam obsoja, in obsoditi bi morali njegovo neznačajnost tudi volilci, ako imajo količkaj samozavesti in čuta za poštenost. Kandidat Žurman je v rogaškem okraju zelo priljubljen mož ter mu je lani tudi dvorni svetnik dr. Ploj prigovarjal, naj bi nastopil kot kmečki kandidat, a sedaj, ko se je vdal želji ljudstva, napadajo ga Koroščevi katoliki kot oigana.

na Pialijevo ladjo. Tedaj mi je povedal Piali, da odrine po zavzetju Famaguste proti severu, da napade Dalmacijo in njene otoke, da poruši in opustoši vse, da porobi in pomori vse. To bodo strašni dnevi za tiste ljudi.

Piali-paša je svoje grozne obljube le prenatanko izpolnil. Zavzel in opustošil je Dulcinj, zadnjo beneško postojanko v Albaniji, podvrnil Kotor in se pripravil za napad na Korčulo in na Lošinj, ko je dobil vest, da je brodovje beneške republike in zaveznikov zapustilo pristan in da gre proti turškemu brodovju.

Obenem pa je prišla od juga vest, da je kralj Gjačič s svojimi številnimi sicer jako malimi ali hitrimi in trdnimi lajami na potu, da napade turško brodovje od južne strani. Turki so sprevideli, da bi lahko prišli med dva ognja in so se valed tega nemudoma umaknili proti jugu.

(Dalje prih.)

— Iz volilnega okraja Ptuj. Ormož se nam piše: Kakor smo pričakovali, tako se je zgodilo! Zloglasni „Slovenski Gospodar“ se je prav ostudno zaletava v naprednega, neodvisnega kandidata Jakoba Zadravca. Škoda samo, da „Gospodar“ nima boljših dopisnikov, ker to, kar prinaša ta podli list v Zadravčevi zadevi, je pač tako malenkostno in plitvo, da bi človek ne verjel, (kar pa je skrajno žalostno in značilno), da sta pomagala sestavljati ta skrupuloza dva pedagoga (!) črnuemu — kozlu. Klerikalni gospodje, stvarno, stvarno pobijajte nasprotnike, če pa tega ne znate, pa raje vse pustite, kakor da se smešite pred javnostjo!

— „Vera v nevarnosti“, tako kriče zdaj klerikalni petelini po svojih listih. V tem oziru se odlikuje zlasti „Gorica“. Da pride vera iz nevarnosti, priporoča omenjeni list, naj ljudje molijo za srečen izid volitev, „dazmaga — Kristus“! Dovolj žalostno je, da je vera pri Slovencih v taki nevarnosti, ko ima vendar tako zveste čuvanje! Zdi se nam, da so vero v nevarnost spravili duhovniki sami, ki so se brigali za vse drugo, nego pa za vero! Sicer je pa udarjanje na versko stran obsojanja vredno zlorabljanje verskih čutil volilcev! Mar je klerikalcem vera! Samo za politično nadvlado jim je, kar so nekateri klepetavi „katoliški“ govorniki že večkrat priznali. Boje se, da bi z naprednimi poslanci ne prišel svez, napreden duh v državni zbor in se od tam razširil po vsej državi, zato pritiskajo s skrajnimi sredstvi na ljudi, da bi volili klerikalne mračnjake. Ljudstvu se seveda ne smejo odpreti oči, ker, če se mu odpro, zapelje mrtvaški zvon klerikalnemu gospodstvu.

— Slovenska trgovska šola v Trstu. Snoch je bil v Trstu sestanek radi ustanovitve višje trgovske šole Trstu. Udeležba je bila velika. Izvolil se je odbor iz 5 oseb, ki imajo ukreniti potrebno, da se čimprej omogoči izvolitev kuratorja in rebijno nekatera vprašanja glede financiranja šole. V začasni odbor so bili izvoljeni gg. Kornelij Gorup vit. Slavinski, dr. Merhar, dr. Pretner, dr. Slavik in Josip Ulčakar.

— Iz železniške službe. V področju tržaškega nadzornišva južne železnice se je kontrolna služba sledeče uredila: na Zidanem mostu se je ustanovila nova kontrolna ekspozitura za progo Brežice Sava in bo opravljal to službo oficijal g. Karel Gračner. Za prometne kontrolorje so nameščeni gg.: Karel Sajovic za progo Litijo-Sent Peter, Ivan Flore za progo Sent Peter-Sežana in Andrej Vrečko za progo Sežana-Trst. Telegrafski kontrolor je postal g. Ivan Potzhuber.

— Iz poštne službe. Poštni kontrolor g. Anton Gregorčič v Ljubljani je imenovan za višjega poštne kontrolorja v Gorici, poštni kontrolor g. Ivan Vidmar v Ljubljani pa za višjega poštne upravitelja v Pulju.

— Poštna vest. Iz Ptuj v Lipnico je prestavljen poštni asistent g. Milan Zemljič. Ker je Slovenec, mora med — Nemce! Na ptujski pošti je sedaj le še eden slovenski poštni uradnik. Škandal!

— Afera Dachs. Včeraj se je končala afera tukajšnjim okrajnim sodiščem afera Dachs, o kateri je priobčeval „Slovenec“ dolgovozna poročila in jo hotel z vsa silo izkoreniti v svoje amazane namene. To se mu ni posrečilo, zakaj obravnava je pokazala docela jasno, da je bila afera s klerikalne strani premišljeno inscenirana in da je obtoženka Dachs simulirala vse mogoče poškodbe edino v svrhu, da je „Slovenec“ mogel kričati in natolcevat ljudji, ki mu tako zelo leže v želodu, da bi jih najraje vtopil v žilici vode. Da se bo stvar bolje razumela, hočemo na kratko podati postanek te afere. Gostilničar Dachs je zadnja leta postal strasten klerikalec. Pred letom je kot klerikalec kandidiral v trgovsko zbornico. Ker je bil obenem tudi predsednik pevskega društva „Ljubljane“, smo namram njemu zavzeli isto stališče, kakor svoje dni napram Vencaju, ko je bil predsednik „Glasbene Matice“ in je na klerikalnem programu kandidiral v drž. zbor: odklonili smo priobčevanje reklamnih notic za

„Ljubljane“ vse dotlej, dokler bo Dachs njen predsednik. To je seveda Dachs in njegovo ženo močno ježilo. Lansko-jesen smo zabeležili v listu neko ovadbo, ki jo je podal proti Dachs in neki trgovski uslužbenec. Ta notica je dala povod, da je nas obiskala gospa Dachsova in nas morila oceli dve uri, da smo se zgovorne ženske jedva mogli znebiti. Mesto da bi bila hvaležna, da ji nismo takoj s primerno odločnostjo pokazali vrat, je v svoji gostilni jela javno zabavljati na člane našega uredništva in groziti, da se bo zlasti maščevala na g. Malovrha. Vse to so potrdile pri obravnavi verodostojne priče. Pred tedni je izšel v našem listu podlistek, v katerem se je govorilo „o jezikavi krmarioi v Florjanskih ulicah“. Ta pasus je gospo Dachsovo tako razburil, da je prišla v uredništvo razgrajati in kričati. Ker je slepa ni bilo spraviti iz uredniških prostorov, jo je bilo treba z brahialno silo potisniti skozi vrata. Ta dogodek je „Slovenec“ slasno porabil in napravil iz mušice slona. Pravil je, da je bila Dachsovka, veskozi mirna in nadvse dostojna ženska seveda, v uredništvu „Slov. Naroda“ tepena, obrcana in vržena preko stopnic, in sicer tako, da je bila težko poškodovana na spodnjem delu telesa in da je vsled dobljenih poškodb opasno obolela. Včerajšnja obravnava je pa pokazala, da so bile vse te trditve zlobno in podlo zlagane, zakaj zdravniki so konstatirali, da niso našli na spodnjem delu telesa niti sledu, ki bi kazal nato, da bi bila osuvana in obrcana, marveč samo neznatne marogice na rokah, ki se narede zlasti pri ženskah takoj, ako se jim roka količkaj prstistisne. Obenem so zdravniki konstatovali, da je obolost gospe Dachsove zgolj posledica bule v spodnjem delu telesa, ki se ji dela že več mesecev. To so suha dejstva. Sedaj pa naj citateli primerjajo podlosti in laži, ki jih je o tej aferi nanizal „Slovenec“ in ki jih je hotel fruktificirati tudi obtoženkin zagovornik dr. Pegan, ter sodijo sami! Sodišče je obsodilo go. Dachsovo na 30 K globe, g. M. Malovrha pa na 50 K. Odmera kazni že kaže, v koliko je bilo upravičeno „Slovenecovo“ kričanje glede silne krivice, ki se je baje z naše strani godila ga. Dachsovi. R. P.

— Glede notice „Potegnjeni rdečkarji in klerikalci“ nam je poslal g. Ivan Pavšek, gostilničar na Martinovi cesti št. 36, tole pojasnilo, ki ga radevolje priobčujemo resnici na ljubo: Dopisnik „Slov. Naroda“ se je blagovolil v notici „Potegnjeni rdečkarji in klerikalci“ prav po nepotrebnem zaleteti tudi v mojo osebo, dasiravno je vedoma lagal. Resnica je, da so zbrani volilci, popustivši prostore Zupančičeve gostilne in nadalje zborovali, ampak ne pri meni, marveč v gostilni mojega sosedu. Če bi se oglašili pri meni, dal bi jim kot gostilničar drage volje svoje prostore na razpolago, ker sem kot gostilničar do tega vezan, kar mi bo potrdil vsak trezno misleč človek. Nelepo je pa po nepotrebnem kvartiti resnico in s takimi dopisi hoteli škodovati dobremu glasu moje gostilne. Če mi pa dopisnik dokaže, da je njegov dopis istinit, naj pa poleg dokaza dvigne pri meni tudi nagrado 100 kron.

— Delavska zavarovalnica proti neugodam za Trst, Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu. Piše se nam: Bilo bi pač že zadnji čas, da bi se razmere pri tej delavski zavarovalnici nekako predrugačile. Naši socijalni demokrati tako radi vedno kriče, koliko store za delavski stan, in obetajo temu zlate gradove, seveda vedno v zraku, a še vedno niso vredni prisiliti gospose, kateri imajo takorekoč to delavsko zavarovalnico čisto v svojem žepu, da bi se ti ozirali razen na italijanske podjetnike tudi na neitalijanske. Da ta delavska zavarovalnica ni še danes v rokah ogromne večine naših podjetnikov, gre glavna zahvala našim, v prvi vrsti seveda ravno slovenskim socijalnim demokratom, katerim je predvsem menda le za odiranje delavskega stanu in narodne propasti, a kaj še za povzdigo tega stanu. Da je temu res tako, je najlepši dokaz, da morajo delodajalci, če hočejo sploh kaj od te slavne zavarovalnice izvedeti, ali če je potreba storiti proračun za njo ali prijaviti neugode, še le iskati včasih cele ure daleč človeka, ki bi bil nekoliko zmogel tega dela in katerega morajo, kakor da jim je bogvekaj storil, še mastno plačati, četudi pravila, o katerih pa seveda nobeden delodajalec nikoli ni slišal ni, še manj pa videl, predpisujejo, da mora predstojništvo imenovati v okrožju zavarovalnice pooblaščenec in jim urediti za njih trud tudi pristojne dohode. Da so s tem delodajalci jako oškodovani, a druge strani pa tudi sama zavarovalnica, se samo razume po sebi. Naj se pomisli samo,

koliko bi bilo več dohodka, če bi imela po raznih krajih nameščene take pooblaščenice, kateri bi morali gledati, da se ne vara zavarovalnica, in da bi tudi gledali in šli na roko podjetnikom. Tudi delavci, ki so za delo nesposobni in s katerimi se včasih res postopa prav čudno od kompetentnih strani, so zapušteni brez vsakih navodil kakor delodajalci. Slišijo se vedno pritožbe od ene ali druge strani, ali kaj se hoče, ko je pri naši delavski zavarovalnici tako, da te vedno tisti, ki te toži, tudi sodi. Ljudje pa, ki bi se morali zato zavzeti, in to bi bili po njih večnem kričanju sodeci socijalni demokrati, katerim je takorekoč na jeziku pri-raščen izrek „vedno za dobrobit delavstva“, še podpirajo in vzdržujejo sedanjo čisto italijansko predstojništvo. Kaj so pa ravno socijalni demokrati stori pri zadnjih volitvah delegatov v predstojništvo te zavarovalnice za naše delodajalce in delojemalce? Nič in zopet nič. Zlezli so na komando italijanske komore pod stol in stisnili med noge tisti dolgi rep, s katerim vedno okoli sebe otepavajo. S tem so pa tudi pripomogli, da je ostala usoda naših delavskih trpinov še nadalje v krutih italijanskih rokah, ki ne poznajo nobenega usmiljenja z nami in kateri nam ne priznavajo nikakršnih drugih pravic, kakor da plačamo in molčimo. Kakor vse kaže, pojde to še dolgo tako dalje, če se ne stori kakšnih pametnih in potrebnih korakov. Dolžnost bi bila seveda naše vlade, da ne pusti tej gospodi pri zavarovalnici, da dela kar hoče, in da naloži, da se drži nekoliko bolj pravil, katera jim marsikaj predpisujejo, a se to ne vrši. Želeti bi bilo, da se iz gornjih razlogov 1.) nameste v okrožjih zavarovalnice pooblaščenici, kateri naj bi bili plačani zato, da se olajša delodajalcem dopisovanje, delanje računov in prijave o neugodah, in da se delodajalci rešijo nepotrebnih stroškov, katere imajo dosedaj pri izvrševanju svojih dolžnosti napram zavarovalnici; 2.) bodo pri teh pooblaščenih mogli dobiti potrebne informacije glede zavarovalnice in pa razne tiskovine za prijave neugod in sestavljanje proračunov; 3.) da bodo ti pooblaščenici kontrolirali v svojem okrožju ponesrečene člane, in se bo s tem prihranila velika vsota sedanjih potnih stroškov; 4.) da bodo ti pooblaščenici kontrolirali delodajalce in njih podjetja; 5.) da bodo dajali potrebna navodila vsem članom delavske zavarovalnice. Če se bo uvedlo to, potem bo vsaj nekoliko pomagano sedanjim razmeram, katere so naravnost škandalozne. Uvesti se to tudi mora, ker bomo delodajalci in delavci pač primorani napeti vse sile, da se nam da kar bi se nam moralo dati.

Delodajalec za več drugih.

— Vozni red brzovlaka in osebnih vlakov južne železnice ima od 1. maja t. l. z ozirom na Ljubljano sledeče važnejše spremembe: Polnočni osebni vlak proti Trstu, ki je dosedaj prihajal ob 12. uri 13 min. in odhajal ob 1. uri 30 min., spremeni svoj odhod iz Ljubljane na 12. uro 40 min., kar bode odhajajočemu občinstvu gotovo ugalajo. Jutranji brzovlak proti Trstu vozi pol ure pozneje iz Ljubljane, to je ob 6. uri 4 min. Popolnoma nova sta osebna vlaka št. 77 in 72 med Mariborom in Ljubljano. Prvi vozi iz Maribora ob 4. uri 50 min. in pride v Ljubljano ob 8. uri 50 min. zvečer, drugi odhaja iz Ljubljane ob 7. uri 15 min. zjutraj in dojde v Maribor ob 11. uri 35 min. dopoldne. Ta dva osebna vlaka bode ta nadomestovala dosedanja mešanica, ki od 1. maja ne bode več služila osebnemu prometu. Pri tem budi omenjeno, da imata vlaka št. 77 in 72 v Mariboru direktno zvezo z brzovlakom proti Dunaju, oziroma z Dunaja. Drugi brzoi in osebni vlaki spremenili so svoj vozni red le za nekaj minut.

— Javna vinska pokušnja v tukajšnji drželni vinski kleti bo nočoj od 8. do 10. ure. Do maja ne bo nobene pokušnje več.

— Konjerejski odsek kranjske kmetijske družbe namerava nakupiti več vročerkvinih in mrzlokvinih, 3—6 letnih plemenskih kobil (arabskega in angleškega, oziroma pingavskega plemena) za nakupno ceno 700—1000 K ter iste dobrim in zanesljivim konjerejem za približno ceno 400—700 K prepustiti, ako se dotični zavežejo prevzeti kobilu skozi 6 let za plemo rabiti. Nadaljnji pogoj je, da se sme dotična kobila pred šestimi leti le z dovoljenjem konjerejskega odseka, toda le zopet konjereju na Kranjskem prodati. Konjerejci, kateri želijo eno ali več takih kobil prevzeti, naj najkasneje do 1. junija t. l. to konjerejskemu odseku v Ljubljani naznajo ter ob enem nevedo, ktere plemena kobilo želijo in katero vsoto približno so pripravljeni za kobilu dati.

— Učiteljske ljubljanske oke-lice naj se zbere dne 2. maja v „Narodnem domu“ ob 10. uri na

prijateljski sestanek in ne ob polu 2. uri, kakor je bilo zadnji pomo-toma tiskano.

— **Iz Sp. Šliše** se nam piše: Na drž. kolodvoru imajo navado, da pošiljajo ponoči klicat uslužbenca, če jih potrebujejo. Buditi jih hodijo ljudje, ki ne vedo, kje kdo stanuje in tako razbijajo po hišah, da je vse zbe-gano. Tako se je že večkrat zgodilo. Naj si vendar na kolodvoru zapišejo, kje kdo stanuje.

— **Vojaški nabor v Logatcu.** Poklicanih je bilo 110 fantov, potre-jnih k vojakom jih je bilo 17.

— **Dijaki mestne realke v Idriji** priredijo v veliki dvorani „Na-rodne čitalnice“ v soboto, dne 27. t. m. Gregorčičev večer. Čisti dobiček je namenjen podpornemu društvu za idrijske realce.

— **Salonski orkester v Po-stojni** priredi v nedeljo, dne 28. aprila, v „Narodnem hotelu“ v Postojni v prid velezaslužnemu kapelniku g. sp. Kubišta Lovrenca koncert z jako za-nimivim in raznovrstnim sporedom.

— **Čitalnica v Novem mestu.** V soboto 20. t. m. je bil v Čitalnici drugi občni zbor, ki se je končal na splošno zadovoljstvo. Uvidelo se je, kako nepotrebno je bilo vsako razbur-jenje, ko smo si vendar v tem edini, da se mora Čitalnica predrugačiti. Ne manjka nam v Čitalnici samo prostora, ampak predvsem pristranskega občevanja. Sedaj pač o starih časih ni več go-vora. Ne samo v Novem mestu, povsod vlada neka čudna atmosfera. No-vomeščani koprne po duševnem raz-vedrilu, dokaz to, kako se zanimajo za dramatične predstave. Kako lepo, dobro in potrebno bi bilo ustanoviti „Čitalniško dramatično društvo“, ker le na ta način bi bilo mogoče vzgo-jiti diletante in zagotoviti predstave. Koliko in kakšen pomen bi imelo to za splošno izobrazbo ljudstva! To je edina pot, po kateri bi se ljudstvo privledlo do one izobrazbe, katere tako bridko potrebuje. Sedaj, ko imamo gospo Reisernejevo, smo videli, kaj se da vse z dobro in trdnjo voljo doseči. Energično je stopala preko vseh za-prek in kljubovanj nekaterih zavist-nikov. V obče se beseda „umetnost“ in „umetnik“ dostikrat rabi na nepravem mestu. A gospa Reisernejeva je umetnica. Dokazala je to v različnih vlogah. Upamo, da lahko še z naprej računamo na njeno pomoč in da se nam ne odtegne kakor gre govorica. Naj se ne czira na malenkostna nasprotovanja nekaterih, ob-činstvo ji bo vedno hvaležno. Naj gre stanovito za vzvišenim smotrom — za blagor ljudstva! XX.

— **Važno za konjerejce na Dolenjskem.** Konjerejski odsek na molenava v Sent Jerneju ali v okolici napraviti tekališče (skupni pašnik) za žrebeta. Konjerejci se pozivljajo naj-kasneje do 1. junija se zglasti pri konjerejskem odseku v Ljubljani, koliko žrebet namerava vsak poslati na ta skupni pašnik. Pogoje se izve od konjerejskega odseka v Ljubljani.

— **Roditeljski sestanek.** Šol-sko vodstvo v Radečah pri Zidanem mostu priredi v nedeljo, dne 28. aprila, ob treh popoldne v šoli roditeljski sestanek. „O potrebi roditeljskih se-stankov“ govori nadučitelj Fr. Rant. „Potovanje v Carigrad“ popisuje in je poočitu e s skript. slikami e. k. kr. okrajni šolski nadzornik Ljud. Stiasny.

— **Samomor.** — Iz Celja, 23. aprila: Obesil se je v svojem stanovanju Kees, umirovljen vojaški kapelnik. Nesrečnej je bil dalj časa vodja tuk. nemškega godbenega društva, v slednjem času pa je privatno godbo poučeval. — Žalostne rodbinske razmere so ga gnale v obupno smrt.

— **Zaradi požioga** je obsojilo celjsko porotno sodišče na 5 let ječe 34letnega kmetkega fanta Franca Krumpaka iz šmarske okolice, ker je zažgal posestniku Pogelšku go-spodarska poslopja, da bi na ta način preprečil ženitev svojega brata s Pogelškovo hčerjo. Obsojeni je neko-liko slaboumen.

— **Učiteljsko društvo za gor-njegrajski okraj** zboruje dne 28. t. m. pri S. Františku točno ob enaj-stih popoldne. Spored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Zapisnik in dopisi. 3. Razgovor o letošnjih konferenčnih vprašanjih. 4. Poročilo učiteljskega zastopnika v okrajnem šolskem svetu. 5. Izvolitev delegata za zboro-vanje „Lehrerbunda“ v Gradcu, dne 9. maja t. l. 6. Slučajnosti. — Odbor.

— **Uradna učiteljska konfe-renca za ptujski okraj** bo dne 3. julija. Vabila h konferenci konjujejo: „Die Konferenzteilnehmer wollen sich mit Vormerkheft und Bleistift ver-sehen.“ Prav po Dreflakovo.

— **Umrli je v Gradcu** učitelj J. Krainz, znani pisatelj nemških pravljic pod psevdonimom „Hans von der Sann“. Ime kaže, da je bil renegat.

— **Akad.-tehn. društvo „Tri-glav“** v Gradcu priredi svoj V. redni občni zbor v soboto, 27. t. m., ob polu 8. uri zvečer v društvenih pro-storih s tem-le sporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborov. 3.

Glavna poročila tajnika, blagajnika, gospodarja in knjižničarja. 4. Poro-čilo klubov. 5. Poročilo revizorjev. 6. Volitve novega odbora. 7. Slučaj-nosti. Slovanski gostje dobrodošli!

— **Socialnega demokrata Ro-pasa v Gorici** so izpustili iz pre-iskovalnega zapora valed brzojavnega ukaza justičnega ministrstva. Dolše ga, kakor znano, veleizdaje, katero obdolžitev so skuhali klerikalci.

— **Smrt na cesti.** Včeraj po-poldne je v Trstu padla na cesti okoli 70letna I. Vovsič. Ko so jo pobrali, je bila že mrtva. Zadel jo je kap.

— **Z odra je padel** 24letni zidar Ivan Kržan v Trstu 14 metrov globoko. Tako se je pobil, da so ga morali v bolnišnico prepeljati.

— **Z drevesa je padel** v Trstu 12letni Ivan Jurčič in se tako poškodoval, da je moral v bolnico.

— **Smrten padeo.** V Trstu je padel 30letni kamnosek Ivan Ku-min iz tretjega nadstropja in oblezel na kamenju z razbito glavo. Umrli je par ur pozneje.

— **Prva hrvaška filatelistična razstava v Zagrebu 1907.** Hrvatsko filatelistično društvo nas prosi, da pri-občimo sledeči spored za prireditve I. hrvaške filatelistične razstave: Skupina A: Zbirke članov „Hrvatskega fil. društva“: 1. generalne, 2. speci-alne, 3. zbirke pečatov, 4. celine, 5. redkosti, 6. curios. — B) Razstav-ljalci „Hrv. fil. društva“. — C) Zbirke mladeži: 1. od 8. do 12. leta, 2. od 13. do 16. leta, 3. od 17. do 18. leta. — Skupina D) strokovna literatura in potrebščine: 1. Strokovna literatura, 2. strokovni časopisi, 3. katalogi, 4. al-bumi s tekstom, 5. albumi brez teksta, 6. potrebščine, 7. razstavljeni pred-meti trgovcev z znamkami, 8. tehnični pripomočki za izdelovanje znamk, 9. essaii, 10. načrti in razno — Sku-pina E: Hrvatska industrija razgled-nice: 1. svetlotisk, 2. trobojni tisk, 3. tiskane (autotip in cinkograf), 4. li-tografirane, 5. načrti in slike za raz-glednice, 6. zbirke razglednic.

— **Uboj.** Snoči so pili Dolenčevi svečarski pomočniki v gostilni na Ambroževem trgu št. 7. kjer je bil tudi desetik o. in kr. pešpolka Ka-rel Fürnshuss. Le temu je po na-ključju zvrnil nek pomočnik vrček, na kar se je začel med pomočniki in desetikom prepir, katerega je pa go-stilničar pomiril. Ko so o polnoči gosti zapustili gostilno, so šli svečar-ski pomočniki čez park na Ambrože-vev trgu proti domu skupaj, desetik pa tudi mirno mimo njih dalje. Ko jih doide, ga 25letni oženjeni svečarski poslovodja Fran Uršič rodno iz Javorja pri Škofji Loki, napade in udari z metliščem po glavi in ramah, desetik pa potegne bodalo in zada ž njim Uršiču tri smrtonosne zabod-ljaje in zbeži. Uršič je šel potem še kakih sto korakov dalje, nato pa se je zgrudil na tla in v 25 minutah zadet v pljuča — izdahnul. Na lice mesta je naglo prišla policijska ko-misija, ki je mogla konstatovati pri Uršiču le smrt in odredila, da o nje-govo truplo prepeljajo v mrtvašnico k sv. Krištofu. Policija je nato ukre-nila vse potrebno in ob 1/2 3. ponoči je bil Fürnshuss že v vojaškem za-poru. Navedenec je baje prvotno de-janje tajil, a je kmalu vse priznal.

— **Prijeta goljufa.** Danes je po-licija prišla leta 1885. v Radziechowu rojenega in Dunaj pristojnega Sig-munda Bauma in leta 1878. v Joki na Ogrskem rojenega in tja pristojnega Davida Ledererja, (oba sta po poklicu krošnjarja, po pokoljenju pa Žida) katere sta si zadnja dva dni, ker nista imela blaga za krošnjarijo, znala še lažjim potom prislužiti svoj kruh. Obiskovala sta gostilne in trafike ter se povsod prav dobro zabavala. Ko sta plačala, sta položivši debel denar na mizo, začela natakaričo motiti, po trafikah pa v tem trenutku zahtevala še kaj drugega in med tem časom je izginil iz mize debel denar, kakor tudi drobiž, ki sta ga dobila nazaj. Poskušala sta to umetnost marsikje, a posrečilo se je jima, kolikor je do-selej dognanega le v enem slučaju. Seveda ni treba posebno poudarjati, da sta, ko se jima je obrazložilo, za kaj se gre, napravila navihana Židova zelo dolge obraze in se delala ne-dolžna, kakor angela. Kdor se čuti še oškodovanega, naj se zglasti pri policiji, ali pa pri okrajnemu sodišču, kamor so ju oddali. Pripomniti je, da je policija snoči takoj, ko je dognala o goljufih, obvestila o tem gostilničarje in tobakarne kakor tudi ka-varne, in le s posredovanjem teh sta prišla ptička tako naglo v roko pra-vice.

— **Voz ukradel.** V ponedeljek zvečer je voznik Jožef Kamnar izročil štirokolesni voz Avgustu Novaku, o katerem smo pred kratkim poročali, kako je aranžiral veselico za društvo „Morje“ in bil nato aretovan, ker se mu je dokazalo, da je vse veselilne reči pokradel raznim društvom, da ga pelje domov. Ker je bil Novak na prostih nogah, je to priliko porabil v to, da je ubogemu Kamnarju edini voz prodal nekemu posestniku v Šiški za 42 K. Ko je imel Novak denar v

žepu, je povabil dva svoja prijatelja v neko gostilno v Šiški, kjer so dobro jedli in nič manj spili kakor 16 litrov vina. Pri tem se je junak, ki ima si-ocer samo eno roko, hvalil, da ima dovolj denarja in metal petake po mizi, vina pa je bilo toliko, da je od mise kar teklo in se je neki celo na-takarici smilila zlata kapljica, koje včasih marsikomu tako nedostaje. Kratko, veseljaki so tako delali s njim, da so bila še danes zjutraj tla mokra. Predvčeršnjim pa je policija nade-budnega Novaka aretovala, ki pa še ni imel v žepu nobenega beliča več. Oddali so ga deželnemu sodišču, kjer se mu bodo gotovo oedile sline po razliki kapljici. Novak je bil že zaradi tatvine predkaznovan in je malo upa-nja, da se poboljša.

— **Ogenj.** Danes zjutraj med 3. in 4. uro je opazil premikač na dr-žavni železnici Jakob Kovač na De-ghenghijevi žagi za Bežigradom ogenj in je takoj zbudil tam se nahajajoče Deghenghijev uslužbenca, da so ogenj pogasili in preprečili večjo nevarnost. Ogenj je nastal najbrže s tem, ker so padle z dimnika na leseno barako iskre.

— **Gozdna tatvina.** Snoči je bil zasačen neki nepridiprav, ko je v ti-voškem gozdu spulil 15 mladih smre-čic in jih hotel spraviti v mesto za neki vrt.

— **Izgubljeno in najdene reči.** Postrežnica Marija Kastelčeva je iz-gubila deset kolkov po 1 K. — Gdč. Minka Matkova je izgubila zlat za 10 kron.

* **Najnovejše novice.** De-kliška trgovska akademija. Prihodno jesen se ustanovi na Du-naju trgovska akademija za deklice. Ravnateljica novemu zavodu bo gdč. dr. Olga Steindler.

— **Umoren v Varšavi.** V najživahnjejši ulici je neki delavec ustrelil nekega krojača, njegovega sina in zeta, končno pa še sebe.

— **Kuga razsaja** v Kartageni. Nad 300 bolnikov leži v bolnišnici.

— **Nova znamka.** S 1. juni-jem se izdajo znamke po 12 v, ki bodo vijoličaste barve.

— **40.000 pušek** je naročila rumunska vlada v tovarni v Steyru.

— **Novi vinski zakon** je sankcioniran ter stopi v ve-ljavo v treh mesecih.

— **Umoren učenjak** Mon-goli v Liberiji so umorili raziskovalca dr. Volza iz Berna.

— **Sestanek** med ministrom Aehrenthalom in Tittoni-jem bo baje meseca julija v Italiji.

* **Kurjeno mesto.** Nekje v — Ameriki se je osnoval konzorcij, ki ustanovi tako mesto, da bodo kurjene tudi ulice. V ta namen izpeljejo dim iz dimnikov v posebne cevi pod ulič-nim tlakom, od tam pa v veliko votlo piramido zunaj mesta, kjer bodo močni ventilatorji. Stisnjeni dim po ceveh bo pozimi in poleti (posebno poleti) tako grel ulice, da bo takoj izginil sneg, a tudi vsaka vlaga po deževju bo takoj izhlapela. Mesto bo brez dima in blata, a temperatura bo tako mila, da se bodo ljudje lahko pozimi bosi šetali. Škoda, da ni tega načrta doživel Jules Verne!

* **Človek, ki je pajke.** Ravno-kar je minilo 100 let, odkar je umrl sloveči francoski astronom Lalande, ki je med sorstniki slovel za naj-čudnejšega učenjaka svoje dobe. V pariških salonih je bilo o njem splošno znano, da — je pajke. Vedno je nosil s seboj krasno izdelano škät-ljico, a kadar jo je odprl, pokazali so se najlepši, debeli posušeni pajki. In vzel je po enega ter ga s slastjo pojedel. V družbi je čestokrat ponu-dil pajke tudi damam ter se iz srca smejal, kako so prestrašeno bežale

od njega. Končno pa je izdal svojo tajnost grofici de Perthuis. Nikdar v življenju ni pojedel pravega pajka, ne živega ne posušenega. Lepe živa-lice, ki jih je nosil v škätljici, so bile umetniško izdelane imitacije iz naj-boljšje čokolade.

* **Kje je največ pošt?** Največ pošt je v Švici, potem pride Anglija, za to pa Nemčija. V Švici je na vsa-kih 11 km² ena pošta; na Angleškem na vsakih 13 1/2; v Nemčiji na 13 9 km²; v Belgiji na 22 5, v Holandiji na 23 4, v Portugalski na 26 6, v Zedinjenih državah na 140 8, v Avstriji na 35 6, na Danskem na 41 5, v Španiji na 133 2, v Franciji na 46 2, v Grčiji na 99 7, na Ogrskem na 77 6, v Italiji na 22 4, na Japonskem na 51 4, v Rusiji na 1726 in na Turškem na 2335 km².

* **Kuga v Indiji.** V angleški nižji zbornici je povedal državni tajnik za Indijo, Morley, da je v Indiji od septembra 1906. do 31. marca 1907 umrlo na kugi okoli 5,012,000 oseb. Januarja letos jih je umrlo za to bo-leznijo 58 432, februarja 98 397 in marca 171 522. Najbolj so prizadete province Punjab, Bengalija in zdru-ženi provinci Agra in Oudh.

* **Gledališča v Evropi.** Vseh gledališč je v Evropi nad 1500 s pri-bližno 15.000 igralci in igralkami. Londonska gledališča dobe samo za inserate na gledaliških lepakih na leto nad milijon.

Volilne.

In Zilindra Šusti-Šusti, možak širokousti, na shodih ljudstvo kuži in s tem ekspenze služi.

In Krek naš Štiki Štiki med ženstvom in otroki rad shode si prireja, „svojo“ tam „modrost“ odceja.

A špaser Kregar Kregi-Kregi vam vedno v strašni je zadregi — na shod v „Union“ bi moral iti, pa mož ne zna Vam govoriti.

In zali naš Pogači-Gači po shodih verno ljudstvo pači — kot kavalir cesarski Dunaj, zre rajši znotraj nego zunaj.

In dolgokraki Žiti-Žiti V državnih zbor Vam mora priti — Brez častne tam besede zastoj bi bile vse zasede.

Zgovorni Demšar Čiči-Čoči bo liki reki zdirajoči pognal z govorniške tribune vse druge kmalu bo imune.

Nikdar Gostinčar Tinci-Tinci v državnem zboru in pri vinoi ne bo junakom delal skaze: saj zna na pamet svoje fraze.

In kozjebrači Šiki-Šuki med vsemi največji je kalmuki, prav cenoeno ve gradovej iz starih prezidati v nove.

In dobrepolski Jaki-Zaki med temi zadnji ni junaki: prodaja slaboznana kramo, največ seveda prazno slamo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Banjsloka 25. aprila Z ve-seljem pozdravljamo kandidature gosp. Hribarja za slovensko stolco. — Novoselški na-prednjaki.

Dunaj 25. aprila. Novi državni zbor bo sklican že v drugi po-lovici meseca junija in bo zbo-roval do konca meseca julija. V tem času se bo konstituiral in

bo rešil proračunski provi-zorij za drugo polovico leto-šnjega l. ta.

Dunaj 25. aprila Nocoj je tu umrla sestra ministrskega pred-sednika Becka gospa Tereza Al-lwayer v starosti 50 let.

Dunaj 25. aprila „Politische Correspondenz“ javla iz Petro-grada, da se Stolypinovo mni-strstvo spremeni tako, da bo imelo liberalen značaj.

Praga 25. aprila S cesarsko določbo je vojni zapovednik v Gradcu fcm. Sućcovaty upoko-jen. Tem povodom mu je podel-jeno baronstvo. Njegov naslednik postane bivši namestnik šefa ge-neralnega štaba fml. Potiorek.

C novce 25. aprila. Tu se zatrjuje, da postane bukovinski deželni predsednik Bleyleben namestnik na Moravskem, njegov brat, sodni predsednik v Benu pa postane višjesodni predsednik v Pragi.

Belgrad 25. aprila. Ministr-ski predsednik Pasić in minister Stojanović odpotujeta v Lon-don na balkansko razstavo, od katere pričakujejo balkanske dr-žave velikih gospodarskih ko-risti.

Berolin 25. aprila. Prince Eitel je padel s konja in si pre-tresel možgane.

Poslano*)

Ihanskim posestnikom v premislek.

Dne 11. t. m. se je ihanski libe-ralizem stegnil. Tudi „purfelci“ mu niso nič pomagali. Tako smo čitali v „Slovencu“. Može volilci! Gotovo Vam je znan ta izzivalec. Gotovo po-znate tega hujskača. Navite mu ušesa in povejte mu, da mi Ihanci ljubimo mir. Dokažite mu, da liberalizem v Ihanu ni še „shodil“, da ga sploh ni bilo in da tedaj ni mogel poginiti in se stegniti, kakor se stegne mačka, če jo s kamnom pobije kak pobalin.

Čudno se mi zdi — no, pa to ni nič čudnega —, če se govori, da se je veliko, veliko agitiralo za g. žup-nika, češ, če ne boste tako volili, boste morali pa šolo zidati. Nekaj resnice mora že biti na tem, farani ne lažejo. Jaz pa tu javno povem: O svojem času sem se hotel za to zavzeti, da bi gosposka počakala še nekaj let z zidanjem šole, da bi se kaj denarja nabralo. Gg. Flerin in Kokalj sta moji misli pritrčila, a to mojo voljo mi je podrli ... g. župnik. Če imam pa takega nasprotnika, bi bila pa vsaka prošnja na šolsko go-sposko odveč. Pa naj bo tako, kakor želi in hoče Vaš g. župnik.

V Ihanu, dne 25. aprila 1907.

Fran Jordan,
nadučitelj.

*) Za vsebino tega spisa je uradništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Foulard-svila

po 65 kr. do gl. 3-70 meter za bluzo in obleke. Franko in že ocarljeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilo Henneberg, Zürich. 2 107-3

Sarg glicerini mijo napravljajo belo in nežno. Dobi se povzod.

Poslano.

Glede na „Poslano“ v „Slovenskem Narodu“ z dne 3. t. m. g. L. Grünfelda, ki je bil svoječasno akviziter pri glavnem zastopu c. kr. priv. občne zavarovalnice „Assicurazioni Generali“ v Ljubljani, sedaj pa deluje za konkurenčne zavode, — je centralno ravnateljstvo v Trstu izdalo naslednjo

izjava:

Trst, dne 18. aprila 1907.

Gospod J. N. Röger ml.
ravnatelj glavnega zastopa za Kranjsko

v Ljubljani.

Na Vaše poročilo o napadih na Vašo osebo v „Slovenskem Narodu“ z dne 3. t. m. izjavljamo Vam radovoljno, da smo to zadevo preiskovali in se prepričali, da ni nikakega povoda postopati proti Vam, ter da naše zaupanje do Vas po teh napadih ni prav nič omajano.

Velepoštovanjem

Za c. kr. priv. Assicurazioni Generali:
generalni tajnik pl. Richetti l. r.

Borzna poročila			
Ljubljanska			
„Kreditna banka v Ljubljani“			
Uradni kurzi dan. borze 25. aprila 1907.			
Denar	Blag	Denar	Blag
100.00	98.40	100.00	98.70
100.00	98.90	100.00	100.10
100.00	98.80	100.00	99.70
100.00	116.30	100.00	117.10
100.00	94.30	100.00	94.50
100.00	112.60	100.00	112.80
100.00	99.60	100.00	99.80
100.00	104.50	100.00	101.50
100.00	99.80	100.00	100.80
100.00	99.70	100.00	100.65
100.00	100.00	100.00	101.00
100.00	99.10	100.00	99.60
100.00	100.00	100.00	101.00
100.00	106.90	100.00	106.90
100.00	100.00	100.00	101.00
100.00	100.00	100.00	100.50
100.00	100.00	100.00	100.30
100.00	100.00	100.00	100.20
100.00	100.00	100.00	101.00
100.00	99.90	100.00	99.75
100.00	98.75	100.00	99.75
100.00	98.75	100.00	99.75
100.00	100.75	100.00	100.75
100.00	15.85	100.00	152.85
100.00	258.00	100.00	264.00
100.00	14.00	100.00	151.00
100.00	271.50	100.00	281.50
100.00	282.00	100.00	292.00
100.00	247.25	100.00	257.25
100.00	96.25	100.00	106.25
100.00	190.85	100.00	191.85
100.00	21.70	100.00	23.70
100.00	437.00	100.00	447.00
100.00	80.00	100.00	90.00
100.00	90.00	100.00	96.00
100.00	59.00	100.00	67.00
100.00	46.00	100.00	48.00
100.00	27.40	100.00	29.40
100.00	65.00	100.00	67.00
100.00	18.00	100.00	18.00
100.00	481.00	100.00	491.00
100.00	135.00	100.00	136.00
100.00	681.90	100.00	681.90
100.00	1765.00	100.00	1775.00
100.00	664.50	100.00	665.50
100.00	776.50	100.00	777.50
100.00	242.50	100.00	243.50
100.00	728.00	100.00	730.00
100.00	605.00	100.00	608.00
100.00	2589.00	100.00	2590.00
100.00	551.25	100.00	552.25
100.00	268.00	100.00	271.00
100.00	553.00	100.00	557.00
100.00	145.00	100.00	148.00
100.00	11.36	100.00	11.40
100.00	19.11	100.00	19.14
100.00	23.48	100.00	23.56
100.00	24.05	100.00	24.13
100.00	117.50	100.00	117.70
100.00	95.35	100.00	95.55
100.00	2.51	100.00	2.52
100.00	4.84	100.00	4.85

Žitne cene v Budimpešti.			
Dne 25. aprila 1907.			
Žito	Cena	Žito	Cena
1. r. pšenica	11.36	1. r. pšenica	11.40
2. r. pšenica	19.11	2. r. pšenica	19.14
3. r. pšenica	23.48	3. r. pšenica	23.56
4. r. pšenica	24.05	4. r. pšenica	24.13
5. r. pšenica	117.50	5. r. pšenica	117.70
6. r. pšenica	95.35	6. r. pšenica	95.55
7. r. pšenica	2.51	7. r. pšenica	2.52
8. r. pšenica	4.84	8. r. pšenica	4.85

Meteorološko poročilo.			
Vidna nad morjem 663 Srednji zračni tlak 736.0 mm.			
Čas	Stanje	Temperatura	Vetrovi
april	opazovanja	barometra	Nebo
24. 9. zj.	734.3	14.6	brezvetno pol. oblač.
25. 7. zj.	733.8	8.6	sr. zrah. jasno
2. pop.	731.1	20.5	sl. jzah. pol. oblač.
Srednja večerajšnja temperatura: 13.3° normale: 11.1° — Padavina v mm 0.0.			

+

Globoko užaljena naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je moj ljubljani soprog, gospod

Jakob Dolinar

gostilničar „pri kroni“

danes, v sredo popoldne ob 3. uri v 55. letu svoje starosti po kratki boleznj hipoma preminul.

Pogreb dragoga pokojnika se vrši v petek, dne 26. t. m. ob 8. uri zjutraj na tukajšnje pokopališče.

Škofja Loka, dne 24. aprila 1907.

1381 **Marija Dolinar.**

Brez posebnega naznanila.

Koncesija

za gostilniško obrt, se takoj odda.

Več o tem v Vegovih ulicah št. 6, I. nadstr.

Učenca

za krojaško obrt sprejme takoj

JOSIP ROJINA 1383 1

Šelenburgove ulice šte. 5.

Majhna

prodajalna z opravo

se takoj odda v Ljubljani.

Pojasnica daje upravištvo „Slov. Naroda“.

1879-1

Motor dvokolo

6 HP., 2 cilindra, skoraj nov

- se zelo ceno prodaja -

Natančneje se izve in ogleda pri

Fran Čudnu, urarju v Prešernovih ulicah.

1384-1

Čevljarskega pomočnika

za moško in žensko delo, spretnega,

== sprejme takoj ==

Ivan Zamljen, Ljubljana.

1377-1

Ura z verižico

za samo K 2.—.

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezjska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijako uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šleto garancijo. — Po povzetju razpošilja

Prusko-šlezjska razpošiljalnica

F. WINDISCH v Krakovu U/38.

NB. Za neugajajoče denar nazaj. 1378

Razpis.

Za zgradbo naprave za vodno preskrbo vasi Laže pri Senožecah, politični okraj Postojna, na 10.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do 5. majnika t. l. ob 12h opoldne podpisaneu županstvu.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati zapečatene z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe naprave za vodno preskrbo v Lažah.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Podpisano županstvo si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo. Oddaji ima končno pritrđiti deželni odbor.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v občinski pisarni.

Županstvo občine Laže,

dne 15. malega travna 1907.

Fran Zetko.

Globoko znižane cene!

zaradi prevelike zaloge moških in ženskih oblek in površnikov, damskih in dekliskih jopic, paletotov, kril in kostumov, dalje klobukov in slamnikov

1330-5

v Angleškem skladišču oblek O. Bernatovič

v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLITU. Stritarjeve ulice št. 2.

Delniška glavica K 2.000.000.

ponuja vsakovrštne sročke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom.

Dovoljuje predjme na sročke in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu, diskontuje kulantno davize v tujih irah.

Vloge na knjičice in takoj račun obračunuje od dne vloge do dne vziđa po 4% %. Redni davek plača banka sama.

hiša

Prodaja se enonadstropna, skoro nova

v Ljubljani, z izrednimi ugodnostmi.

Naslov v upravištvo „Slov. Naroda“.

1389-3

BRATA EBERL

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA

NAPIŠOV IN OKROV

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.

Telefon št. 154.

Vljudno se priporoča trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml. Ljubljana,

Stari trg šte. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 **Cene zmerno.** 61

Panorama-kosmorama

Dunjski trg št. 3

pod „Narodno kavarno“.

Od 21. aprila do 27. aprila 1907:

Angleško brodovje.

Južno sadje

in zelenjavo

razpošilja po povzetju **Josip Belčić**

v Trstu, Via della Sorgente šte. 7.

Telefon št. 1465. 815-14

Ravnokar je izšel

I. del zgodovinske povesti Strahovalci dveh kron.

Penatis iz „Slovenskega Naroda“.

Dejanje tega ljudskega romana je zajeto iz velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih bojih so igrali veliko vlogo piratje, ki so strahovali mnogo desetletij najprej Turke in potem Benečane. Vse glavne osebe tega ljudskega romana so zgo dovinake, kakor so tudi glavni dogodki zgodovinski.

Cena 1 K., po pošti 10 vin. več.

Na prodaj ima delo

L. Schwentner v Ljubljani.

Oes. kr. avstriljske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.

7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Topolice, Kočevje.

11-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Topolice, Kočevje.

4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.

7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž.

10-23 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.

8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta, Kočevja.

Dohod iz Ljubljane drž. kolodvor:

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Gorice c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Linca, Prage, Dunaja zahodni kolodvor.

12-32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Topolice, Novega mesta, Kočevja.

4-30 popoldne. Osebn. vlak iz Selctala, Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel.

8-35 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Topolice, Novega mesta, Kočevja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.

11-34 ponoči. Osebn. vlak iz Pontalija, Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Same v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Same v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.) (Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Razpis.

Za zgradbo kapnice z vsebino 100 m³ v vasi Jakovca, politični okraj Postojna, na 6000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do 1. majnika 12. ure opoldne podpisaneu občinskemu uradu.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 krono, doposlati je zapečatene z nadpisom „Ponudba za prevzete gradbe kapnice v Jakovci“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Podpisani občinski urad si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo. Oddaji ima končno pritrđiti deželni odbor.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v občinski pisarni občine Vrabče.

Občinski urad v Vrabčah,

dne 18. aprila 1907.

1349-3 **Franč Serafin, župan.**

Za 60 kren se prodaja klavir

takoj, radi pomanjkanja prostora.

Naslov pove upravištvo „Slov. Naroda“.

1375-2

Zastopstvo z zalogo

za Ljubljano oddaja

valjšeni mlin v Kranju.

1368-2

Konjski hlev

(3 staje) s šupo itd. se daje v najem.

Vprašanja v Ljubljani v vili

Kosler, I. nadstr.

trgovski lokali

ležeči ob Dunajski cesti, majhen lokal v Šelenburgovih ulicah 6, in majhen lokal v Kolizeju.

Več se izve: **Pisarna Doghenghi, Costa na Rudolfovo železnico 16.**

1363-2

Pristni dobri brinjevec

se dobi pri 60 10

L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

4012 71

Številka telefona 210.

prporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje **izberne**

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Salame fine ogrske gl. 1-96; iz gujati zelo priljubljene gl. 1-30; du-najake 86 kr.; bolj fine gl. 1-15 za kilo.
Gnjat à la Praga 1 gl.; brez kosti gl. 1-20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; jelanina 88 kr.; glavina fina 60 kr. za kilo. — Fine kranjske klobase, vel. ena 20 kr. pošilja s poštnim povzetjem od 5 kil naprej. 766—15
Slivovka brinjevec, gl. 1-20 liter
Sveži špeh glava à 40 kr., prašiči iztrebljeni po tržni ceni.
Janko Ev. Sirc v Kranju.

30letni uspeh.
Najgotovjše in najboljše sredstvo proti želodčnim boleznim in motenju prebavljanja je obdobje priljubljeno in znano

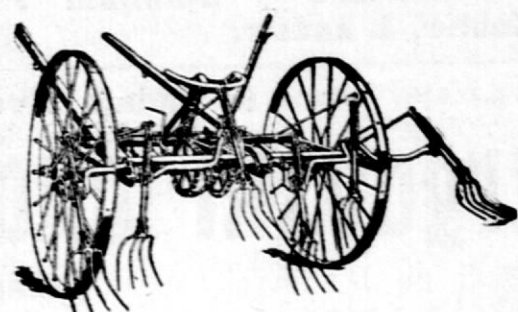
sol za želodec

lekarnarja Jul. Schaumanna v Stockerau.

Dosedaj nedosežena v svojem točnem in zanesljivem učinku; staroizkušeno dietetično sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj pre-obilo želodčno kislino in je nepre-segljiva v vzdrževanju in urejevanju dobre prebavljivosti.

Dobi se v vseh renomiranih lekarnah avstro-ogrskih monarhije. Cena 1 škatle K 1-50. Po-šilja se po pošti, če se vzame najmanj 2 škatli, 2-90—8, proti povzetju.
Glavno skladišče: **Deželna lekarna Julija Schaumanna**, Stockerau pri Dunaju.

Na Dunaju od zdravnika izučena
maseza
se priporoča cenjenim damam za **telesno in obrazno masažo.**
Obrazno masažo izvršuje popoldne doma na 1329 3
Bleiweisovi cesti št. 11.

„Deering“
pred vsemi!

ROBERT & Co. Dunaj,
„Deering“ največja specialna tvr-nica na svetu za žetvono stroje.

Novo! Novo!

„Ideal“
je kralj

vseh lahkotekočih kosilnih stro-jev za trave in zelenjavo.

Prednosti: zelo lahko vlačenje. Najboljša snov. Enostavna konstrukcija. Priročno oskrbovanje.

Edini zastopnik: 1882—1

Fr. Stupica, Ljubljana.

Iz preste reke se preda

m lin

a tremi pari kamnov, stope in žaga. Pri mlinu je tri orale travnikov in njiv, stalna voda, ki po zimi ne zmrzne, zraven je lepo stanovanje in drugo gospodarsko poslopje. Mlin je oddaljen pol ure od Litije ob detelni cesti.

Naslov pove iz prijaznosti uprav-ništvo „Slov. Naroda“. 1319—3

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Milani 1906 (avstr. juror).

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Milani 1906 (avstr. juror).

1 škatljica 20 h, 11 škatljic 2 kroni

Naročila izvršuje točno po povzetju

lekarnar Piccoli
Ljubljana, Dunajska cesta.

I. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v alobi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Jenpa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno ve-zan à 1 gl.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski sako-nik, vezan à 3 gl.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gl. 80 kr.
Zariskovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Turgenev: Otel in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Benes-Tfebizsky: Blodno žuše. Roman, broširan à 70 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in rekl. Proj. 60 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne šurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat. neminis umbra: Gasnikar-stvo in naši lasniki, broširano à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume. Povest, broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à 50 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gleda-lišče, broširan izvod à 1 gl.
Jurčič. Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

Židovske ulice št. 3.

F. CASCIO

v sodelu in steklenicah priporoča

Torino & Marsala

vinu vermouth di

desertna vina,

italijanska

rebula, vitanec,

brdska vina,

pristna tirolska

Velika trgovina

moških, ženskih in otroških čevljev

domačega in tvorniškega izdelka
Kongresni trg št. 6
v Tamborninevi hiši.

Naročena dela se izvršujejo natančno po meri iz najboljšega usuja v elegantni obliki in po prav nizki ceni. 1041—6

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster in trgovina s čevlji.

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt

(prej banka L. C. Luckmann)

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 9.

Delniška glavnica in rezervni zakladi kron 183,000.000.—

1106—11

se peča z bančnimi in menjalnimi operacijami vsake vrste, kakor: z nakupovanjem in s prodajo tuzemskih in inozemskih rent, zastavnih pisem, delnic, srečk, valut in deviz, priskrbuje in deponuje žetovanjske kaveče, pravitako tudi službene kaveče in vadijo za udeležbo pri ponudbah, prejmlje v hranitvi in varstvo vrednostne papirje ter oskrbuje za njih uprave in revizijo pri izrehanjih, zavaruje sročke proti kurzni izgubi, vnovčuje kupone in izrebane vrednostne papirje pri svoji blagajni, dovoljuje prodajne na vrednostne papirje in sprejema borane naročila za tuzemake in

inozemake borze, prejmlje vloge za obrestovanje proti vložnim knjižicam na tekoči račun in na giro-konto ter dovoljuje imetnikom takih računov da smejo tudi z vso svojo imovino razpolagati, potem čaka à vista, izdaja obrestovanje blagajniške liste, dovoljuje kredit na tekoči račun, skomituje v tuzemstvu in v inozemstvu izplačne menice, ter jih prejmlje za inkasovanje, prepušča plačila nakazila, izdaja kreditna pisma za vse kraje tuzemstva in inozemstva, daje vestna navodila za nalaganje vsake glavnice.